

BULETIN INFORMATIV URBACT

noiembrie 2009 nr.1

BULETIN INFORMATIV URBACT

- Orașele europene și criza economică
- Călătorie urbană prin orașele Suediei
- Știri URBACT

IMPACTUL CRIZEI ECONOMICE ASUPRA ECONOMIILOR URBANE

1. Aflați ce se mai întâmplă cu „parcurile științifice” în contextul actual al crizei - concluzii ale experiențelor orașelor partenere în proiectul URBACT- REDIS*

Orașele Europei au înțeles că o infrastructură bună a cunoașterii a devenit un capital important în economia actuală. Acestea dezvoltă o varietate de instrumente care să conducă la creșterea economiei bazate pe cunoaștere: politici de atragere a talentelor, de dezvoltare a clusterelor de cunoștințe sau de facilitare a transferurilor de informații între universități și firme.

2. Care este impactul crizei economice în contextul procesului de tranziție al orașelor către o „economie bazată pe cunoaștere”?

Este evident că politicile naționale reacționează la criza economică actuală, iar nivelul investițiilor în cercetare - dezvoltare (R&D) sunt de o deosebită importanță pentru orașe.

În primul rând, există motive de încurajare, deoarece unele țări, cum ar fi Germania și Franța, au anunțat o creștere a resurselor destinate cercetării și dezvoltării, ca parte a strategiilor economice anti- criză. Totuși, într-un viitor nu foarte îndepărtat, guvernele vor fi nevoite să crească taxele sau să diminueze cheltuielile pentru a reduce datoriile. Acest lucru se poate constitui într-o potențială amenințare pentru programele care promovează schimbul de cunoștințe.

În al doilea rând, impactul crizei este resimțit diferit nu doar la nivelul statelor europene, ci și la nivelul diferitelor orașe din spațiul european. Există indicii că regiunile industriale sunt în mod special afectate de criză, din cauza orientării lor puternice spre export și a prăbușirii comerțului mondial. Totuși, chiar dacă semne precece din Marea Britanie și Olanda arată că orașele cu economii bazate pe cunoaștere diversificată vor depăși mai ușor criza decât orașele din zonele industriale, este încă prea devreme pentru a desprinde de aici concluzii categorice.

În al treilea rând, dacă recesiunea durează și firmele private trebuie să-și reducă cheltuielile, acest mecanism ar putea avea ca efect pozitiv intensificarea parteneriatului public - privat în ceea ce privește dezvoltarea de proiecte comune.

3. Cum sunt afectate proiectele „cartierelor științei” pe plan local?

Restructurarea cartierelor în „centre ale științei” este un instrument de bază al dezvoltării urbane integrate durabile în multe orașe europene. În ultimii zece ani, „centrelor cunoașterii” sau „cartierele creative” au fost integrate în centrul țesutului urban, în opoziție cu proiectele anilor '70 și '80, când parcurile științifice erau dezvoltate în zonele extravilane ale localităților.

Impactul crizei economice asupra evoluției acestor „centre urbane ale cunoașterii” depinde de cota investițiilor publice și private în proiecte, așa cum rezultă din experiența orașelor partenere implicate în proiectul URBACT REDIS. În proiectele în care mediul privat este mai implicat, ca în Newcastle, pot apărea întâzieri sau alterări ale calității proiectelor, din cauză că investitorii privați răspund negativ la creșterea costurilor de

capital și la scăderea veniturilor anticipate. În cazurile în care investițiile sunt preponderent din fonduri publice, impactul crizei este mai puțin palpabil, ca în Magdeburg și Bialystok.

4. Concluzii: impactul concret al crizei și rolul crescut al sectorului public

În orașele cu economii bazate pe cunoaștere, efectele crizei sunt vizibile asupra politicilor și proiectelor lor, însă acest lucru variază semnificativ de la un oraș la altul. Factorii cheie ai acestor diferențe sunt gradul de investiții în sectorul cercetare - dezvoltare la nivel național, precum și caracteristicile economiei orașelor, dacă au un caracter preponderent industrial sau se sprijină pe activități diversificate, bazate pe cunoaștere.

Și, în cele din urmă, la nivel de proiect, o caracteristică generală observată în timpul recesiunii este tendința sectorului public de a prelua rolul sectorului privat, ca motor al proiectelor de dezvoltare.

Rezumat din analiza realizată de **Willen van Winden**, expert coordonator al proiectului URBACT REDIS

[Citiți articolul complet pe website-ul URBACT](#)

*Mai multe informații despre rețeaua REDIS

CĂLĂTORIE URBANĂ SPRE CENTRUL SUEDEI

În contextul președinției suedeze a Uniunii Europene și al pregătirii Conferinței Anuale URBACT de la Stockholm, vă invităm să descoperiți orașele suedeze Södertälje, Herrljunga și Malmö, să aruncați o privire asupra personalităților lor și a provocărilor cu care se confruntă: o oportunitate excelentă de a vă forma o idee despre cultura urbană suedeză.

Södertälje

Știați că faimosul jucător de tenis Björn Borg s-a născut în Södertälje? Orașul se găsește în sud-estul Suediei, în regiunea Stockholm și este cu adevărat un oraș internațional: 40% din cei 84.000 de locuitori ai săi sunt imigranți - turci, sirieni, libanezi, irakieni. Orașul găzduiește mai mulți refugiați din Irak decât Statele Unite ale Americii și Canada împreună.

Anders Bäcklander, funcționar la Departamentul de Urbanism al Municipality, a fost ghidul nostru: „Södertälje este o răscruce, un nod de comunicații aflat la intrarea în cea mai dinamică regiune a țării. Portul este unul dintre cele mai mari din zonă. Orașul găzduiește sediile unor companii internaționale de prestigiu și oferă un nivel al educației de înaltă calitate. De asemenea, centrul orașului este impresionant și plin de viață.”

Orașul Södertälje este implicat în proiectul URBACT [RegGov](#), care urmărește îmbunătățirea cooperării între orașe și regiuni, în scopul unei dezvoltări integrate a zonelor urbane defavorizate. În anii '60 și '70, industria locală a luat amploare și orașul s-a dezvoltat. În perioada respectivă, a existat un program național de construire a unui milion de locuințe în zece ani care a structurat fizionomia orașului. „Aceste cartiere sunt compuse din clădiri populate dens. Una dintre provocările majore actuale este transformarea cu succes a acestor zone și integrarea lor în oraș”, explică Anders.

Ce nu-i place lui Anders Bäcklander la orașul Södertälje? „Unele infrastructuri sunt vizual predominante, iar sistemul public de transport nu este suficient de atrăgător.”

Ce preferă el în acest oraș? „Centrul vechi al orașului, apropierea de apă și minunata zonă rurală care înconjoară orașul”.

Herrljunga

În Suedia, orașul Herrljunga este cunoscut mai ales pentru cidrul său, cel mai bun din țară. Acest orașel, cu o populație de 9300 de locuitori, s-a dezvoltat la începutul secolului al XX - lea în jurul unui nod de cale ferată, care rămâne și astăzi unul important. Elin Liljebäck, director al Departamentului Dezvoltare și Informație al Municipality, ne-a spus: „Aici, suntem la o oră distanță

parcursă cu trenul de Göteborg, al doilea oraș al țării ca mărime, și de cinci centre universitare. Aproximativ 1,5 milioane de oameni pot ajunge la Herrljunga în mai puțin de o oră!”

Orașul participă la proiectul URBACT **Urban N.O.S.E.** care vizează susținerea dezvoltării inițiativelor sociale. În Herrljunga, economia este dominată de două sectoare: agricultura și industria prelucrătoare. Sectorul non-profit e foarte dinamic, întrunind mulți voluntari și organizații non-guvernamentale, dar puține întreprinderi. „Pentru noi, provocările constau în lărgirea perspectivelor pentru activitățile antreprenoriale și încurajarea antreprenorilor să investească în sectorul non - profit”, ne explică Elin.

Ce critică Elin Liljebäck la orașul ei? „Nu am reușit încă să îi utilizăm la maximum calitățile, cum ar fi buna poziție

geografică și mediul de afaceri. Poate că acest lucru e cauzat de lipsa de încredere a locuitorilor în forțele proprii.” *Ce apreciază cel mai mult ea la Herrljunga? „Sentimentul că toate sunt aproape, nu doar geografic, dar și mulțumită solidei noastre rețele sociale. Oamenii au grijă unii de alții și sunt implicați în dezvoltarea orașului lor”.*

Malmö

Spectaculosul „zgârie-nori” pe care îl vedeți în fotografia alăturată este „Turning Torso”, cea mai înaltă clădire din Scandinavia. A fost construit în Malmö, în anul 2005, și întruchipează vibranta energie a acestui oraș, al treilea ca mărime din Suedia. Pentru Bertil Nilsson, consilier în cadrul municipalității: „Malmö traversează o perioadă de tranziție, de la un oraș industrial la un oraș cu economie bazată pe cunoaștere. Vechile industrii au fost înlocuite cu investiții în tehnologii noi - medicale, organice sau de mediu, calculatoare, media digitală - și cu investiții în programe de formare profesională la nivel înalt. Universitatea din Malmö, inaugurată în 1998, are astăzi 15000 de studenți. Orașul are, de asemenea, o infrastructură deosebit de dezvoltată, ceea ce îl face accesibil și oferă un mediu atractiv și dinamic pentru întreprinzători.”

Malmö participă la proiectul URBACT **CoNet**, care explorează abordările actuale de întărire a coeziunii sociale în cartiere. Drept urmare, Malmö este cel mai cosmopolit oraș al Suediei. După spusele domnului Nilsson, „cei 270.000 de locuitori sunt de 164 de naționalități și vorbesc aproximativ 100 de limbi. O treime a populației este la prima sau a doua generație de imigranți.” Totuși, segregarea socială și teritorială este în creștere iar „orașul încearcă să înțeleagă mai bine problemele cu care se confruntă și să dezvolte soluții mai eficiente și mai durabile”.

Domnul Nilsson regretă că în Malmö, „mulți tineri sunt excluși din societate pentru că au

abandonat școala și au mari dificultăți în a găsi de lucru”. De asemenea, el se plânge de „nesiguranța ce domnește în anumite cartiere, criminalitatea și traficul de droguri”. *Ce îi place domnului Nilsson*

în Malmö? „Zonele verzi și parcurile. Apreciez zona ecologică Augustenborg și deabia aștept noua grădină botanică pe care orașul a hotărât să o construiască. Mai mult decât orice, îmi plac forța și potențialul societății noastre multiculturale.”

[Aflați aici despre alte escale ale călătoriei noastre - în Umeå, Gothenburg, Lidingö, Karlskrona și Solna.](#)

ȘTIRI URBACT

Conferința Anuală URBACT, Stockholm

Conferința Anuală URBACT va avea loc la Stockholm, joi, 25 noiembrie 2009 (8.00 – 17.15), într-o clădire care în secolul al XIX - lea adăpostea o fabrică de mașini (Factory, Nacka Strand Stockholm).

În contextul creat de scăderea activității economice și de nesiguranța mediului, proiectele URBACT vor discuta despre provocările dezvoltării urbane integrate durabile. Ateliere de lucru interactive se vor concentra pe următoarele teme: inovație și creativitate, capital uman și antreprenoriat, orașe și modificări demografice, păstrarea sau crearea de noi identități urbane, modele

de guvernare, regenerarea cartierelor defavorizate, implementarea Chartei de la Leipzig și reacția orașelor la criza economică.

Participarea dumneavoastră este binevenită! Aflați [aici](#) mai multe informații.

În curând, noi proiecte URBACT!

Al doilea Apel de Propuneri pentru crearea a 12 noi Rețele Tematice și a 3 noi grupuri de lucru s-a încheiat vineri, 25 septembrie 2009, la ora 12 am.

Acest Apel de Propuneri urmărește susținerea orașelor europene pentru a face față celor două provocări majore actuale: criza economică cu consecințele sale și schimbările climatice și efectele acestora. La sfârșitul lunii noiembrie veți putea găsi pe website-ul URBACT lista proiectelor

aprobate. Toate aceste proiecte noi, intrate acum în Faza de Dezvoltare, vor trebui să își completeze parteneriatele. În consecință, vom afișa on-line datele de contact ale Partenerului Principal. Astfel, veți putea să îl contactați, dacă doriți să vă implicați în URBACT și să deveniți partener în vreunul dintre aceste proiecte.

Citiți mai mult în secțiunile „De ce ar trebui să deveniți partener într-un proiect URBACT II” și „Cum să deveniți partener URBACT” ale website-ului [URBACT](#).

Toate legăturile din textul buletinului direcționează către website-ul URBACT, unde informația este disponibilă doar în limbile engleză și franceză.

URBACT II

URBACT este un program european care facilitează schimbul de informații în vederea promovării dezvoltării urbane durabile. Programul oferă posibilitatea orașelor să conlucreze în scopul obținerii de răspunsuri la provocările urbane majore, confirmând rolul crucial pe care centrele urbane îl au în confruntarea cu schimbările tot mai complexe prin care trece societatea. URBACT susține orașele în dezvoltarea de soluții pragmatice, noi și durabile, care integrează dimensiunile socială, economică și cea privind mediul înconjurător. Programul facilitează schimbul de bune practici și experiențe între toți specialiștii europeni implicați în domeniul politicii urbane. În prezent, în Programul URBACT sunt implicate 185 de orașe, 29 de țări și 5000 de participanți activi.

Ministerul Dezvoltării Regionale și Locuinței îndeplinește rolul de Punct Național de Diseminare (PND) în România, având atribuții de diseminare a informațiilor privind derularea acestui Program. Pe pagina PND URBACT veți putea consulta lunar un buletin informativ transmis de către Secretariatul Programului URBACT, conținând note, rapoarte și știri din domeniul dezvoltării urbane durabile.

www.urbact.eu

www.mdrl.ro

Connecting cities
Building successes

